

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Ötvenhatszestől 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint valaha több levél...

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve: Egy évre 10 forint...

Br. Baldácsy Antal.

Debreczen, aug. 10.

Mint midőn az imént csak derült égből a pusztulás angyala sújtja le vilámlát, oly meglepően, oly váratlanul jött a hír: Br. Baldácsy Antal nincs többé!

De nem lehet: a szomorú hír csakugyan való, a pártalan emberbarát megért őseihez, a nemes lélek elszállott s már a legfőbb bíró előtt áll, ki minden bizonnyal ama szavakkal fogadja: „jól vagyonyj és hiv szolgám, kevesen váltálhiv — többre bizlaked után...”

Imé ilyen az élet!... azon ember, ki az egyházaknak tett fejedelmi ajándékával nevért a történelem táblájára letörülhetetlen betűkkel írta fel, kinek minden tette a jótékony, a nemeskebliség s fenkölt lélek újabb bizonyítéka, — azon ember, ki csak azért élt, hogy az árvák, özvegyek istápolója, a szenevedők vigasza s a szegények szerető atyja legyen — nincs többé... véletlenül, váratlanul kioltá a nemes életet a halál.

Még csak imént örülünk, hogy magunkéval tehettük őt, csak imént áradozunk lelkesedéssel neve hallatára, csak nem régen röttük le íranta tartozásainak egy részét — az elismerést, mit ellenfeleink kicsinyes pártédekből megtagadni akartak, — s imé már senkinek mondhatja őt magának, átveszi tollunk a sir.

Ha egy, a közérdek javára keveset, vagy mit sem tett élet enyészik el, ha árvák s özvegyektől körül nem vett koporsót látunk is, megdőbben a szív a mulandóságra emlékeztet; szorongva gondolkodunk a sir sötét üregére, melyre majd a feledés moha száll s melynek hantját az évek elvonuló sora elsimítja, s egyenlővé teszi a földdel. Hát ha látjuk, hogy a halál keze nem tesz különbséget, hogy a munkás életet, a közjó élő oszlopát éppen oly kiméletlenül sírba taszítja, mennyivel inkább elszomorodik lelkünk...

Sok árva maradt apátlanul, sok könyv — letörülhetlenül, sok szerencsétlen viaszlatatlanul. És mi, kiket halála oly érzékenyen sújtott, néma fájdalommal hajtuk fejet az isteni hatalom előtt s fájó sohajtással kérünk áldást poraira.

Politikai hírek.

A ragaza-trebinjei uton. — mint egy bécsi távirat jelenti — mohamedán felkelő csapat mutatkozik, mely bizonytalanul teszi a közlekedést. — Mozgósítás. Boszniában nem remélt nehézségek merülnek fel: újra mozgósítanak és pedig tulnyomóan magyar ezredek. Ez alkalommal mozgósítják az első hadosztályt és a 36-ik gyaloghadosztályt. — Lelkesedjünk! — Tisza miniszterelnök azt mondta, hogy nem lép fel jelöltül sehohsem. Azonban mégis meggondolta a dolgot, s fellépette magát Sel-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A SZERENCSE FIA.

Regény az életből. Irta: Zombori Gedő. (31. folytatás.) Más nemzet is utóbb volt szobrot emeltek volna? Nálunk hol van a „nagy” Bolyai Farkasnak csak rövidke méltató életrajza is! Kikorát egy századdal előzte meg, a melyen gondolkodó, magát egészen tudományába beleélt, s mindig fenn magas régiókban élő bölcsről, csak néhány adomát tartott fenn e — gondolatokait porban járó — világ!

mezzen. Az ottani mamelukjelölt vizsgálépet a fővezér kedvéért. Nem kell azonban hinnit, hogy ott már nem ismernek mást Tiszán kívül, mert az ottani polgárok Tóth Gáspár ellenzéki jelölt körül csoportosulnak, s könnyen megsehitik, hogy ő nagy méltóságának a második labdacsoit is le kellend nyelnie.

A nemezis.

Budapest, aug. 9. A nemzetellenes muszkapolitika kétféle gyümölcsöt termett. Megteremtette a keserű gyümölcsöt a politika előidézőinek egyikére, Magyarország legnépszerűlenebb emberére: a miniszterelnökre, ép úgy, mint magára a nemzetre. Tisza tragoédiája hétfőn ért véget Debreczenben. Üdv érte Debreczen polgárainak.

De a nemzet drámiájának előjétké csak most kezdődik Bosznia és Herzegovinában. Minden bokor, minden egyes hegyhasadék s járatlan sziklás út mentében, egy-egy újabb jelenete folyik, talán ép e percben is annak a nagy drámiának, melynek megoldása ismét csak ezer meg ezer egymásra torlódtól holttest elporlása után lesz lejártsza. A diplomatiában, mint így alkalmakkor rendezés, majd észlelhetni fogjuk a nyugtalan ide s oda kapkodást. A magyarfalu osztrák katonai köröknél az „eső után köpönyeg” rendszerre történni szokott készülteket, s elkésett rendező szabályokat. A habozó politikuskok reszketni fognak, a gyászba öltözött nők átközödni, s a tehetetlen ősz hazafiak könnyezni.

Pedig már mindez késő! Testvéreinknek, rokonainknak, gyermekeinknek a panszláv érzületű osztrák generális, ma azt mondja lent a harczterén: „Fiam! titbe megyünk, viselkedj magokat úgy, mint férfiakhoz mint magyarokhoz illik!”

Es testvéreink, rokonaink, gyermekeink szótfogadnak. Szótfogadnak azon osztrák generális parancsának, kit a forradalomban tizezredmagával fogott el kényre kegyre kéltasz huszár: szótfogadnak, de reá pillantva, eszükbe jutnak az apák ellen elkövetett méltatlanságok. Eszükbe jut az, hogy midőn a rémuralom bárdja s kötele fenyegetőleg függött a nemzet életben maradt valódi nagyjai felett, ez a szegény, nyomorult török mentette meg őket tiltakozó szavával a szegényteljes bitólt, vagy a hosszas rabtságolt.

S midőn a magyar huszár és bakának ezek felmerülnek emlékeiben; arca kipirul, meát tudja, hogy győznie nem szabad. És a magyar katona, mely az igaz ügyért harcolva, a világ bármely hadserégével kész daczolni: most érzi, hogy ő gyengébb, mert nincs erkölcsi fegyvere, s tudja, hogy nem egyéb mint martalócok, kalandor. S tudja, hogy a testvér nép véret ontja, az a vér nemzetiségére fog szállani hetediziglen. A magyar baka és huszár tehát magyar marad és férfi: nem akar győzni, de meghal.

E regény nem engedi, hogy emlékednek többet szenteljek jó öreg tanárom, bár tenéknél többet azok, a kik ott élnek közel jelenlen sírdohoz, hol emlékezeted még üdőbbben fenmaradott!... A kosi megállott, a nagy tudós kiszállott, kiemelte fiát. Mindenki sietett keblére ölelni — a nagy felfedező. A megistiztetés nem kábita el, ép úgy mint a gany nem bántotta volna. Az a szelid mélyző arc maradt a régi. Csak szeméi jártak fűkészőleg körül. A kit keresett, az a férfi egy szép hölgy Ayda oldalán állott, most kilépett a nyomból. Bodor volt. A két lángész egymás nyakába borult. Megható kép! Mindkettő szemében az öröm egy-egy könyve csillogott, szeretetük volt a forrás, a tudomány vívmánya boldogságuk.

A nagy tudós tiszteletere — az akkor teljes virágzásban levő — szép Teleyk kertben adott díszlakomát a kert nagynyerű s nagy lelkű birtokosa. Ott volt a fényes társaság, ott mindenki, csak a megistiztetett túnt el. — Haza ment gondolkozni felfedezésé kísérlete hibáiról. A kert árnyas fasorai közt két ifju sétál. Bodor és Bartha. — És őn e szép tanári állomást nem fogadta el? Kérdé Bodor meghökkenve. Szerencsétlen barátom! — őn eljártotta életszerencsédét.

Csak rajta katonák! csak rajta magyarok! ti, kik szerettitek ha a szabadság fiainak neveztek: ne habozzatok, hisz a 12-ik óra már elhangzott.

Most már megkezdődött a küzdés: nektek engedelmekednetek kell a granicsár generalis parancsának, tehát ne ingadozzatok.

Ott már, a hol ti vagytok szeretetneik, a szép beszédre puskalövészel felénk előlőrl, a vonakodásra pedig közlétek kartácsoltat a fővezér hátulról. Előre tehát magyar katonák! előre! öldözzétek török testvéreinket, ti nem lesztek okai, ha a történelem „b a k ó” névvel fog megbélyegezni. Ti nem, de maga a nemzet.

Bécs város polgárai 1848-ban felszedték a sokatonaság előtt a hidakat, és a vasuti sineket, nehogy Magyarország ellen küldhesse őket a zsarnok hatalom: a magyar nemzet egy szó nélkül engedte gyermekeit a török testvérek ellen harczra kelni.

De tudjátok meg azt is magyar katonák, hogy a diplomatikai habozás, az elkésett katonai készülteket, a gyászos nők átkai, az öregek lehulló könnyei egy gyülekező keverékké fognak össze egyedezni, melynek csak egy kis szikra kell, hogy fellobbantsa a puskapor anyagot, mely tűzörvényyé válna, hihetetlen gyorsasággal fogja keresztül rohanni egész Európát.

Hentaller Lajos.

BUDAPESTI HIREK A fővárosi barack-kórházba katonákat várnak, kik a harczterén eddig megsebesültek. Egy fiatal leány a Dunába ugrott. Az akácfa utcán tűz ütött ki, melyet azonban sikerült elfojtatni. A lefolyt heten élve született 220 gyermek, elhalt 245 személy. Egy töt napaszmósnó a Dunába ugrott. Pollák András nevű kocsis felakasztotta magát.

A háboru.

A hivatalos „Abendpost” a 13-ik hadtest parancsnokának a maglaji táborban aug. 6-án kelt következő távirati jelentését teszi közzé.

Szakadó esőben nyomult elő tegnap — aug. 5-én — délelőtt 8 órakor a főhadiszlop Maglaj felé; a szárazszlopok utasítottak, hogy már 5 órakor kezdjék meg az előnyomulást, hogy egyidejűleg érkezhesse nek meg Maglajba. A menet igen fáradságos volt, mert az átított utakon bökán felül vízben és sárban kellett gázolnia a csapatoknak.

Moszeráztól éjszakra, a balfeleli maglajról az osztrák katonai térékpen 191-gyel jelölve) néhányosorok a felkelők, kik azonban az erdős talaj miatt megtagadhatók nem voltak. Négy és fél órakor delután érkezett Maglaj elé az elővéd. Pittel alezredes — a balszárnny-oszlop parancsnoka — utasításához képest korábban érkezett meg s pár ágyúval felriasztotta a Boszna bal partján táborzó felkelőket. Midőn ezek később Zepesé felé visszahúzódni megkísérlették, Czaiskopoljenát a Kinnart ezredes parancsnoklata alatt álló jobb szárnnyoszlop oldalban és hátban támadta meg őket.

Felőrárt esata fejlődött ki, melyben a mieink a felkelőket két zászló, sok fegyvert, 16-és élelmi szerkeket vettek el. Sokat terített le közülök a mieink ágyu- és puskaüzlelése, úgy hogy halomzámra fektültek egymáson.

Meglehet! szolt szomoruan a nevelő, nem lennék én ott boldog soha!

— Boldog?!! boldogságról álmodik ön? Munkakörre gondoljon; gyermekei vagyunk mindnyájan egy hazának, ennek szolgálatát tartozunk, tagjai egy nagy családnak a nemzetnek, ennek javára munkálkodni szent kötelességünk. Nem szabad hivatalköddással töltöni életünket, számon kéri egykor a végezt. — Hát nem elég-e, ha a hazának, a nemzetnek egy hazafi nevelik, kit születése, állása, gazdagsága, képezebbé tesz nálunknál, ki egy maga tehet annyit jót, mint mi százan? — mentegé magát Bartha. — Szép, nemes feladat. A magyar főúri osztálynak történelmünkben fontos szerep jutott, s ha nem is egészen úgy a mint kellett volna betöltötte hivatását jobban, mint más nemzetek zászlósai. Gazdag magyar főúrnak lenni szép hivatás! — Oh ha aristocratiának a nemzeté lett volna: nyelvből, alkotmányban, anyagilag, szellemileg hol állának ma? Főúrainak kezdenek most miékn lenni, és én áldok minden kezét, mely munkálja ezt, mert e munka fajunk emelkedését mozdítja elő. — Azonban örököké csak itt nem maradhat ön? — A pápi és a tanári pályára nincs hajlamom, olyan tettemzőn, melynek munkájához lelkesültségem vezet: többet rontunk mint javítunk. Bodor azzal a lélek mélyére tekintő szemekkel oda nézett az ifju arcába, és ez nem tudva elhordozni a szemek égető sugarát, pírul, lángoló arcával a föld felé hajolt.

— Hiszem, hogy volt idő, mikor e két pálya barátom! az ön vágyainak ne továbbja volt. Papanak lenni, a népek atyja, tanácsadója, földön s földöntúli vágyainak vezére, tanárnak lenni, átültetni az eszméket, elveket az ifjúság lelkébe, tudni azt, hogy tőlünk függ egy emberöltőnek nemcsak lelki világossága, hanem egész szívvilága, s mi örizzük, mi ápoljuk a hazát, az egyházat, az emberiség legszenbebb érdekait: ne higgye ön, hogy kevesebb fontos hivatás, mint az, ha a korona tanácsadójának foglalkoztatná elmenket, szívünket a hazát és minden szent ügy érdeke. Más itt a baj! A nagyvilági fény és kényelem megvakítja önt, a szerencse fátolyt volt szemére, hogy ne lássa valódi hivatását. — Ön itt élt közöttük; hiszi-e hogy ha az ész és tudomány királyi koronáját tenné is fejére: a születés aristocratiát kitünteti a tudomány; de az egyenlőséghez való jogosultságát nem fogja elismerni soha. Velők van, asztalukhoz bocsátják, de ön és szíveik közt ott a válaszfal a rang, s e falon át nem látják ott másnak, mint első — mint belső eszednek. — A kit én nevelék az nem teend így. — A legdemocraticusabbnak látszó főúr, a legnagyobb aristocrata. — De hát minek is lenne ez másként, a mi nevelésünk, igényeink,

Mintegy 20 emberből álló csoport a Besznába szorítottat s mindannyi belefult.

Késő este volt már, a csapatok kimerülve: az ellenség üldözése tehát, mely küllömben sem kecsesgetett sikerrel az utak feneketlenége miatt azért is elmaradt, mert Philippovics táborsernagy a lovasságot egyedül nem akarta előre küldeni a Zepese előtti szorosuton. A csapatok megtartása a harczban mintaszerű volt. Philippovics táborsernagy különösen kiemelt a 47. tartalékos gyalog-ezred negyedik zászlóját, mely jól irányzott tüzelés által tüntette ki magát; igen derekasan viselte magát a 7-ik számú tartalék-ezred a balszárnnyon. A főhadiszlopból csak az előcsapatok küldettek előre, de már ezek nem is vettek részt a harczban.

Veszteség: a 4-ik tart. gy. ezrednél 1 halott, 3 sebesült; a 8-ik tart. gy. ezrednél: 1 halott, 7 sebesült.

A csapatok kimerültsége a nehéz menekés még inkább az állapotokra igen hátrányos befolyást, folyton nedves táborhelyek miatt, továbbá azon körülmény is, hogy a rossz utak következtében az élelmiszert oszlop előhaladása, mely csak esteére várattott, teljesen lehetetlenné van téve, arra kényszeríté a hadtest-parancsnokságot, hogy augusztus 6-án szünnapot adott a csapatoknak. — Maglajt, kevés számú keresztény család kivételével, lakói oda hagyták.

Az ötödik huszárszázadból Dobjból Maglajba menet több huszár találtak fel rendkívül elecsigázt, kimerült állapotban katonákat; e huszárokat, kik az erdőkben kerestek s találtak menekülést, száma huszonötön tarték már vissza, tehát a korábban 70 főre tett veszteség 45-re redukálódik. — Néhány huszár holttesteme borzasztóan megsebesített állapotban találtak föl; ennek folytán több fegyverrel kezében elfogott főkölök, kiknél egy és más jószágot találtak az elesettektől, rögtön bíróságilag agyonlővetett.

A hetedik hadosztály zöme augusztus 4-ikegi előnyomulásában nem talált ellenállásra s a csapatok állapotát kitünőnek moadják.

VIDEK.

— A „Debreczen” levelezése. — Szerencs-vidék, aug. 7.

A megyaszói választókerületben sokáig nem volt pártunknak jelöltje. A kitől vártuk, hogy a függetlenségi párt programjával lép fel: az nem akart programot adni, s így a viszonyok kényszerhatárola és barátjai tiltakozására visszalépett. A választást megelőzőleg éppen két nappal a megyaszói függetlenségi párt Nagy Karoly oda való földmívelő, de tudományosan képzett elvtársunkat, egy ritka, szilárd jellemű hazafit állított a küzdőterre. A képviselőiben eddig annyiszor csatlakozott hazafi fájdalom, mindentűn lelkesedéssel gyűlt e zászló alá. Nem fizetett itt senkinek napi díjat, sem futart, s mégis a legátválóbb vidékekről a szegény földművesek, ott hagyva szerűiket, oly szép számmal gyűltek azon zászló alá, melyen Magyarország önállása volt felírva, hogy a diadal e hó 5-ékn még délben is pártunkon volt. Valami varázshatalom volt e szóban: nemzeti függetlenség, a követjelölt Nagy Karoly egyszerű programbeszédé oly lelkesedésbe hozott minden szívet, hogy míg a tul oldalon a Vespriit du via árja már itt-ott igen is viharos mozgásba hozta a kedélyeket, pártunk tagjai delután 5 óráig éhen és szomjan türték és vártak megmutatni, hogy a hazafi családokban népnék megérti már a szabadságra.

Győzött ugyan a habarékpárt jelöltje Pososszy Dező. De meg az ellenpárt is mondta, hogy ha pártunk csak egy héttel előbb kitűzi lobogóját: szavazót sem kapott volna semmi más elv, mint a miénk, mely egyedül meut-heti meg a száz sebekben vérező hazát.

E kerület, melyet két előző választáson

mekkel oda nézett az ifju arcába, és ez nem tudva elhordozni a szemek égető sugarát, pírul, lángoló arcával a föld felé hajolt.

— Hiszem, hogy volt idő, mikor e két pálya barátom! az ön vágyainak ne továbbja volt. Papanak lenni, a népek atyja, tanácsadója, földön s földöntúli vágyainak vezére, tanárnak lenni, átültetni az eszméket, elveket az ifjúság lelkébe, tudni azt, hogy tőlünk függ egy emberöltőnek nemcsak lelki világossága, hanem egész szívvilága, s mi örizzük, mi ápoljuk a hazát, az egyházat, az emberiség legszenbebb érdekait: ne higgye ön, hogy kevesebb fontos hivatás, mint az, ha a korona tanácsadójának foglalkoztatná elmenket, szívünket a hazát és minden szent ügy érdeke. Más itt a baj! A nagyvilági fény és kényelem megvakítja önt, a szerencse fátolyt volt szemére, hogy ne lássa valódi hivatását. — Ön itt élt közöttük; hiszi-e hogy ha az ész és tudomány királyi koronáját tenné is fejére: a születés aristocratiát kitünteti a tudomány; de az egyenlőséghez való jogosultságát nem fogja elismerni soha. Velők van, asztalukhoz bocsátják, de ön és szíveik közt ott a válaszfal a rang, s e falon át nem látják ott másnak, mint első — mint belső eszednek. — A kit én nevelék az nem teend így. — A legdemocraticusabbnak látszó főúr, a legnagyobb aristocrata. — De hát minek is lenne ez másként, a mi nevelésünk, igényeink,

A pénzes kortes Szányi Gyula ugy elrontotta a függetlenségi elvnek örökre meg van nyerve. A választások ez eredménye értékben kiszámíthatatlan erkölcsi nyereség. Ide töbet hibába jön kormánypárt és habarék.

Pártunk győzelmét akadályozta az, hogy az 1878-ik évben, szavazati joggal bíró polgárok közül, sokan visszautasították. Választottunk ugyanis azon névsor szerint, melyben azok bírnak választói joggal, a kik az 1876-dik évi adójukat behizették. Ezek összeírása történt 1877. június havában. Akkor sokan voltak adóhátralekosok; azóta elhaltak sokan és birtokaik másra maradtak, s most sem ezek a jogot öröklött, sem azok, kik akkor tán hátrányban voltak, de azóta 1878-dik évi adójukat is kifizették, nem szavaztak, mert e név-lajstrom megörösítették 1878. április havában, s az ez évre szóló összeírás, tehát azt a mely szerint lett volna igazságos a választás, eszközlötte a megye június hóban. Tudom hogy mit mond az az összetekölt hiányos törvény, de azt is tudom, hogy azon években, melyekben választás van, az összeírás után rögtön kellene a névsort hitelesíteni. Különbön mire való az évenkénti kiigazítás?

Példákat tudnék mondani, hogy a kik 1876-ban kifizették adójukat, ma hátrányban vannak, s mégis jogok volt.

Még a bűnösnek is adnak alkalmat, s nyujtunk batoritást a megjobbulásra; itt a ki az 1876-diki adóját ki nem fizette, tehát akármit, nincs annak joga 1878-ban. Furesa egy törvény, bolond egy állapot!

No csakhogy Tisza Debreczenben megbukott! Egy egész ország hangoztatja: éljenek a derék lelkes debreczeniek!

r. i.

Uj-Fehértó, 1878. aug. 8

Hogy közelebb beklődött szerény soraimban, az általam megkezdett tárgy leírását, hol hagytam el: ma az öröm miatt, látva azt, hogy az ország színe java, a megunt játék után komolyan gondolkozok és tesz, látva azt, hogy az ország, egyik határáról a másikig egyszerre felkelt, a szunnadót erély feltámadott s általában azon tudat miatt, hogy nekünk is van s lesz némi részünk az idők és módok megváltoztatásában, mondom az öröm miatt nem tudom hol hagytam el tárgyamat, de annyit tudok, s ezt a legnagyobb örömmel constan-tálhatom, hogy ma, és ezután büszkén, büszkében mint valaha emeljük azon zászlót, melyet eddig lobogtatánk, mert meghozta e hó 5-ike azon óhajtra várt napot, melyen jelöltünk, az igaz hazafit, (a kanapé processust követő, zavart elvű honatyáknak elvieg hirdet, határozott és komoly ellenség) az arany tiszta jellemű, eszű, hatni, alkotni, gyarapítani képes elvirlándó, a függetlenség eszméjét nem pusztán lelkesedni, de tenni is tudó és akará bajnokot Kállay Jánost egyáltalában képviselőnké kiküldhetünk, s ez által a Kállayak ősi családájának a tökéletes megőretésé nemcsak a nemzet fájának önérdéké hajászó kertészke kezét alatt elfajult s keserű gyümölcsöket termelt, de még elég korán levalogalt gajjai helyébe e szemézi idény alatt mondatom az egész országban mint legelső beöltöztetők.

A kikiáltás pillanatában, mely e hó 5-6-én reggeli 1/9 órakor, közel nyolcezred mind jónan értelemben, s a hazafit kötelesség érzetét felöltöni tudó, alkotmányos jogai gyakorolása végett az összes választó kerületből egy akaratú — a mezei munka teljes szünetelése mellett — N.-Kállóba farsádsággal, de a legpéldá-sabb renddel beronult s össze seregelt választó előtt hangoztató el s ugyanannyi ajkát nyitott egyszerre egot verő éjen kiáltásra néhány percig szorogó érés fogott el bennünk a miatt hogy a többi választókerületben hova talán alkalma lehetett az önkénynek be-nyulni, hogy fognak végződni a szavazások. Késés idei szünetelés után értesítve letűnk, hogy az első esépp, melyet sajtóunknak ne-

(Folyt. köv.)

vesni szerencsések lehettünk, megtalálta csepp társát s lelkiükből örvendünk azon ma, hogy e cseppből már tenger lett.

Az, hogy mit éreztünk a midőn tudomásunkra jutott Debreczen vívmánya, az a mester vágás, melylyel nemzetünk nemestés alá vett fája vezér ágait lenyesté, s a legbizzgatóbban, ügyes kertészhez illőleg jól kiválasztott nemes ágakkal szintén még az nap azonban beörökítette, csak érezni, de leírni nem lehet.

Hallottuk és örömmel értesültünk arról is mikép e nemes ügy körül Debreczen város lelkes női is buzgólkodtak. En e téren nem akarom magunkat elsőnek declarálni, de anynyival tartozom a nyilvánosságna, hogy azok neveit, kik elvünk diadalra juttatásán, a velük született női erénynél fogva ernyedetlenül munkálni nem szütek, a hol kellett, szözlöttak úgy a hogy csak meg nem hamisított benső meggyőződés és büszke öntudat szóltak, s tetted azt a mit nemes törekvésekkel tenni lehet, s ezek által társnők felett leginkább kiütek, e lapok hasábján követendő példa gyanánt megörökítem. A közvélemény az elnyert hervadtlan babért Szegényi Jánosné ó nagysága, Csernyus Lőrincz ur kellemes leánya Olga és a Péchy nővérek között osztá meg.

Szerkesztő úrnól még egy tenyérnyi tért, szives olvasóimtól még perczenyi türelmet kérte — megkísértem az alkalommal röviden vázolni azon mulatságot is, melyen Gróf Dégenfeld Imre ó meltsága nagyszegedyházi birtokán e hó 7-én Salkovics Lajos páratlan ügyességű, valódi magyar, vendégszerető házi gazdánk szives meghívására folytatást vettünk. — A vigalom, melynél Beney Gyula nyiregyházi zenekara élénkítő s fokozó a különben is víg kedélyeket, — a szép, szebb és legszebb hűgyeket — ugy helyből valamint a vidékről — tüzte itt ékes táncszoborba, s jó kedvet kintetében mérkőzve a legsikerültebbnek híresztelt táncvizsgálommal: csak reggel 5 órakor szakadt félbe.

Azon közzokának, melynél fogva a jelen volt szép helyeket mind egyenkint felemlitem, — hódolni ez alkalommal képelem és térhíány miatt én nem tudok. — A bálkirálynót illetőleg se tudok (legalább én) nyilatkozni, mert tanum ez ég, hogy e címre valamennyi jelen volt szépség egyformán tarthatott igényt. — A közkedvességű Csajkos Gyuláné, Szegedyiné, Szunyogh Imréné, Salkovicsné, Péchyne, s többen, — jelenlétük s örök vig kedélyük, — valamint Kállay János országgyűlési képviselőnk, — Csajkos Gyula, Péchy, György a többen igen számosan hazafias felköszöntésekkel fűszereket a szüneteket s adták meg a mulatságnak azon jellegét, melylyel az igazi magyar mulatságnak birnia kell.

N-Szalonta aug. 9.

A szalontai választókerületben aug. 8-án reggeli 9 óratól éjféltől 11-ig tartó érő küdelem után báró Simonyi Lajos választatott meg országgyűlési képviselőnek 769 szavattal, Fónagy László 678 szavattal ellenében; s így szeretett képviselőnk 91 szótöbbséget nyert.

Az oroszlan rész Szalonta város polgárait illeti, kik megtréve minden más érdekeket, egyedül a honszerlelem nemes elrei által hagyták magokat vezéreltetni. A lelkesedés nagyszerű! Biztosan tunkuk, hogy a világsi kerületben is Simonyi lett a győztes, még pedig egyhangulag.

Szalontai Lajos, választó polgár.

N-Károly, aug. 8.

T. szerkesztő ur. Ma volt — az az hogy lett volna a választás Károlyban, hanem a mi itt történt, olyat nem mindennap lehet fejlegyezni a törtételelem lapjaira. Komorózi Miklós volt a közjogi ellenzék jelöltje a szabad-elvű Domahidi István ellenében. Délután két óra körül már Komorózinak 160 szavattal volt többe, mely két-százig és így olyan összegig szaporodott, melyet többé legyőzni még gondolatban is lehetetlen volt. E szerint a győzelem biztos reményében voltunk midőn, mintha csak az égből esett volna le, a hír szájról szájra járt, hogy Komorózi vissza lépett és így a képviselő Domahidi lett.

Eat előbb senki sem akarta elhinni, de midőn bizonyossá lett, hogy Komorózi elárulta pártját, ezek elő dühbe jüttek, hogy bizony volt dolga a szuronynak ha a Komoróczy életét megakartá védeni. Végre Solyomossy Bálint derék elvárásunknak sikerült a nép dühét lecsillapítani, ki szintén kijelentette, hogy saját emberünk által lettünk elárulva, s felkérte a népet a szét-összlásra.

Bizony nem könnyű munka volt e feladat tenger, ez égig ható átkot lecsendíteneti. Hogy mi indította Komorózit e lépésre, nem tudjuk meg, a hír sok mindent elrejt, de az egyezes bizonyos, hogy e tett után erkölcsileg meghalt.

Az események lefolyása felől párnap alatt biztos adatokat írhatok.

Uj képviselők.

(4. közlemény.)

- Székelyhidni: Kiss Albert. Hosszapályi ker. Thuolt István. Borosjenői ker. Boros István. (nyert ker.) Bárándi ker. Hegyesi Márton. Szegeden: I. ker. Simonyi Ernő. II. ker. Kállay Odón. Léván: Br. Mednyánszki Árpád. Felegyházán: Szabó Sándor. Zalaegerszeg: Csertán Károly. Tapolczán: Verhovay Gyula. (nyert. ker.)

Szigetvár: Fornsnek Sándor. Lengyelötiban: Szalay Imre. Nyíregyháza: Vidlicskay József. Szentes: Simonyi Ernő. Sapsi (Abauj) Fischer László. (nyert. ker.) B-Ujfalu: Csanády Sándor. Szegvár: Madarász Jenő. Csákvár: Sárközy Aurél. (nyert. ker.) Mánás: Soos Gábor. Nádudvar: Sembery István. Török-Sz-Miklós: Grósz Adolf. Nagy-Igmánd: Miesky Lajos. Kaposvár: Gáspár Lajos. Fehér-Gyarmat: Kende Tibor. Baksa (Zala) Turgyonyi Lajos. (27+25 = 52.)

„Egyesült ellenzékiek.“ Jákó: Gr. Somsiuh Imre. Alsó-Lendván: Veszter Imre. Nagy-Szalontán: Br. Simonyi Lajos. 313 jelölt közül megválasztott 182 szabad-elvű, 52 egyesült ellenzéki, 52 függetlenségű, 12 pártot kirúli, s 6 nemzetiségű.

UJDONSÁGOK.

* A függetlenség kör helyiségénél gyászolózó hirdeti, hogy Debreczen város III-ik kerületének orsz. gyűl. képviselője Báró Baldácsy Antal elhunyt. A nagy férfa már hatamosb idő óta betegeskedett, s gyógyulás végett Steierországban a roheisi fűdében tartózkodott. Mint lapunk t. olvasói mit írják, képviselőnk e f. hó 8-án szélhűlés következtében elhunyt. Eltérőjait lapunk legközlebbi számában adjuk; addig is azonban, álljanak itt a következő adatok:

Véghezvekenyi báró Baldácsy Antal született 1813. máj. 25-én Navajon, Kolozsvári kath. konvictusban kezdete meg; fogékony esze, s egyéb kitűnő tulajdonai által már itt is kimagaslott társai közül. — Aztán a bécsi Theozianum-an nyerte katonai kiképzését. Innen kijövén, hadiszolgálatba lépett. 1829-ben báró Hunyadi Annát oltárhoz vezette, kinek 1847-ben történt halála után másodsor is házasságra lépett gr. Milkovszky Adállal. Ezen házasságból egy fiugyermeke született, ki azonban korán elhalt. Örökös nem léteben a prot. hitfelekezetekre hagyta vagyonának nagrszét. Örök béke lengje porait körül!!!

* A „debreczeni dal- és zene-egylet“ által f. hó 3-án rendezett dal- és zene estélyi alkalmával tek. Ábrahám László ur 2 frtot és a „Debreczen-Nagyvaradi-Ertesítő“ tek. szerkesztőségé 1 frtot sziveskedtek felül fizetni fogadják érte az egylet nevében hálás köszönetemet. Balogh Géza pénztárnok. * Az egyetemes tanítógyűlés f. hó 20-22-ik napján mindenesetre megtartatik. Az előértekezlet f. hó 20-án lesz. Az egyetemes tanítógyűlést szervező bizottság gondoskodott arról, hogy a vasutaknál s gőzhajóknál leszállított áru menetsjegyeket kapjanak mindazok, kik a gyűlésre jönek s — az arad-tenesvári

vonalrészét kivéve — sikerrel; azonban mivel mindent egyes szemlére külön jegyet kell váltani s általában a mérsékelt áru jegyek váltási s általában a mérsékelt áru jegyek megszerzése több nehézséggel jár mint a mult években; felkérjük a résztvevőket, hogy csak azon esetben vegyék igénybe a bizottság közbenjárását, ha rendszeren 10-én induló szentistvánnapi kéjronatot használniok nem lehet. A bizottság az elszállásolást 19-étől kezdve már biztosítja. Különbben a 2 frt. tagsági jegy bektüldése mellett (Murányi Kálmán igazgató titolához, Budapest V. ker. hold-utcai népis-kolába címezve) nemcsak tanító, de bárki is s férfi, ki a tanügy iránt érdeklődik, tagja lehet az egyetemes gyűlésnek s résztvehet a tagsággal egybekötött mindennemű előnyökben. Péterfi Sándor, elnök. Lakits Vendel, titkár.

* Szarukán Sándor divatáru kereskedő, ki alig hat hónapig állott a piacon, tegnap délután megbukott. Kell-e mondanunk, hogy az ilyen esetek a fenálló kereskedők hitelének nagy ártalmára van.

* 2. 35. 72. E három számot ugyancsak rakták a héten a helybeli lotteriákon. Ugyanis mihielyt jelöltjeink megválasztattak, a szenvedélyes lotristák, rögtön megragadták az alkalmat, s a szávaazótöbbséget jelző számokkal próbálták szerencsét, egy hogy a lottó gyűjtődéknél alig győzték meg. Azonban, hogy a nevezetes számok a holnapi húzáson kifogának-e jönni, az már a jövő títka.

* Mezey Károly elhunyt 48-9-ik honvéd huszárezredes unokaöccsége Mezey Gyula Boros Sándor helybeli sarkraktárában az elhunyt iránti kegyeletből egy szép emlékkövet rendelt meg, a jövő héten fel is fog állíttatni.

* Irodalmi szeny. Ritkán van alkalma tisztességes embereknek olyan irodalmi szemetet látni, mint azon hírlap, melyet „Magyar Hírlapnak“ neveznek, s melyet Tölvölyi Titusz boldogit hatalmas cikkekkel. Hogy ki volt az a Tölvölyi Titusz mindjárt elmondom. Először is ott kezdem, hogy mikor az „Anyák bűné“ megírta, azt egyenesen Kossuthnak ajánlotta s ha e nem emulószeretete és tisztelete jeléül; főmunkatársra a 48-as Népszólójának, melyet Mészáros Károly szerkesztett; oly dühös 48-as volt, hogy felülmúlta még Csanádi Sándort is. Kapott is aztán egy sajtoptert s ennek folytán kóterbe került, s költségei fedezésére gyűjtések eszközöltek. Komja lett Kossuth Lajosnak, szóval minden meg volt benne, a mi reményt nyujtott, hogy ügyünk egy tántoríthatlan harezosát bírjuk egykor benne.

— Hogy ma micsoda, azt édes olvasóm, legjobb lesz ha a „Magyar Hírlap“-ból tudod meg, olvasd cikkeit, melyek elibe (T. T.) jegyet szököztetgetni. Es ha ezeket olvasod, kérheted, hogy azon ember, ki csak nem régen a népszabadsáért rajongott, miképen irhat ma a nevezett hírlap hasábjain egy a debreczeni eseményekre vonatkozólag: „Es még egyszer megreccsent a quintét sivalkódás egket nyakleveszést zenebonája, mután hogy 75 debreczeni kóvér pógár megmutatta volna,

hogy ért a magas politikához, a mennyiben a debreczeni pógárok zsrját kiszivattyuzó Tiszai Kálmán naságát, Simonyi Ernő naságával kicserélte, hogy ezután ne legyen potya a czavis háj? kérdheted, hogy a ki így ír, miért nem viszik mihamarabb a „Lipótmezőre. Bizony a nagy hatású volt az a kapacitáció, mely így megszédítette azt a híres tigrist, hanem ki tehet róla, ha a holdvilág messze van! . . .

A „Debreczen“ eredeti távirata.

— H-Böszörmény, aug. 10. Solyomossy Bálint, függetlenségi pártijelölt U.Szabó Mihály kormánypárti jelölt ellenében, nagy szótöbbséggel képviselővé választott.

LEGUJABB.

— B é c s, aug. 9. A hetedik hadosztálynak f. hó 5-kén Varcar és Vakna mellett és 7-én Jaice mellett útközetei voltak nagyszámu felkelő csapatokkal. A harc győzelemmel végződött. Kilencz órai véres csata után a felkelők visszanyomattak.

— Bécs, aug. 9. A boszniai lázadás folyton nő. Albánia lakossága mindenütt fegyvert ragad.

— Zimony, aug. 9. Hirszerint Szerbia 20,000 főnyi figyelő hadtestet akar a Drina vonalon felállítani. Tegnap erős fedezet alatt 42 kocsis löszert szállítottak oda.

Felolós szerkesztő: Péter Gábor.

Fogorvos

Dr. Hamburger Emil

lakik főpiacz Nánássy-ház 17II. sz. a. első emelet.

(285)

Homeopatha orvos

Dr. Klár Vince

orvostudor, szülésész-műtő

rendel naponta: reggel 7-9 délután 2-4.

Szegényeknek ingyen.

Lakása Bathyáni-utca, 2158-dik számu Czégelyi házban.

(245)

Ostirák-Magyarországon és Németországon védve van

a Wilhelm-féle

antiartritikus antirheumatikus vértisztító thea, mint tavaszi kúra

egyedül biztosan ható vértisztító-szer.

megvizsgálatot, rendeltetett, s mint gyógyhatású a következő orvosok által elismert: Dr. Fenzl, a bécsi botanikai kert igazgatója stb. stb. Prof. Oppolzer, Dr. Van Kloger Bukarest, Dr. Rust Bécs, Dr. Röder Bécs, Dr. Müller János Berlin, Dr. A. Groyen New-York, Dr. Raudnitz Bécs, Dr. Hesz Berlin, Dr. Lehman Wieselburg, Dr. Werner Breslau, Dr. Mallich Grubisopolje; gyakorló orvosok által: Hilger Naehly, Ruszegr Abtenau, Truchholz Marczaly, Jankovics Nákofalva, és még több mások.

- 1. Rheumatikus bajoknál, 2. Közvényéknél, 3. Alérvékenél a sokat ülőknél, 4. A máj bajainál és nagyobbodásánál, 5. Kiütéseknél, különösen bujakóránál, 6. Syphilis bajoknál, 7. Előkeztüvel az asványvizek használatakor, 8. Pótolja az ásrányforrásokat

Egyedül valódi készítője Wilhelm Ferenc, neunkircheni gyógyszerész.

Egy csomag 8 adagra osztva, orvosi rendellet szerint készítve, különféle nyelven írt utasítással 1 frt. bélyeg és csomagolás külön 10 kr.

Ovás. Hamisítások kiküldése végett csakis Wilhelm antiartritikus, antirheumatikus vértisztító theája veendő, mert az antiartritikus antirheumatikus kifejezésekkel azik a legtöbb csalást és utánzást.

A valódi Wilhelm-féle nevezett thea a következő cézeknél kapható. Debreczenben: Dr. Rotschnek V. Emil, gyógyszer. Budapestben: Török József, gyógyszer. Budapestben: Thallmayer A. s társa, Csaba: Biener B. Eger: Köllner Lőrincz gyógyszer. Nagy-Váradon: Janky Antal, Gyöngyösön: Mersits Ferenc, gyógyszer. Miskolczon: Ujházy Kálmán, gyógyszer. Nagy-Bányán: Haraczek I. gyógyszer. Nyiregyháza: Fischer Gyula, gyógyszer. Sátor-Alja-Ujhely: Teutsch József.

66. 6-6.

Kiadó tulajdonos: Vértessy Lajos.

Legolcsóbb férfi-ruha üzlet megnyitás!

Alulírott tisztelettel jelentem a n. é. közönségnek, hogy itt helyben

főpiacz br. Josincziné házában, Csanakkal szemben fiók férfi-ruha üzletet nyitottam.

hol mindennemű bel- és külföldi szövetekből, felügyeletem alatt készült öltönyök, a legizlésebben kiállítva, legutányosabb áron minden kor dus választékban kaphatók.

A n. é. közönség pártfogását kéri

Ausländer Sámuel,

211. 6-12. nagyváradi ruhakereskedő.

Földhaszonbéri hirdetmény.

A debreczeni ref. egyház ingyeniskolázási alapjához tartozó, szepes és vasut közti 64 1/2 nyilas föld egy vagy több tagban, valamint a Béhm-féle ház ondódi külső földje, és a téglás kertben levő luczernás pajtával együtt f. 1878. october 1-től kezdve hat évre haszonbérbe adandó levén, haszonbérleti szándékozók, felhivattak, hogy a f. évi sept. 5-én tartandó árverésre az egyháztanács termében d. e. 9 órakor bánompénzzel megjelenni sziveskedjenek, a feltételek az egyház pénztári hivatalánál előre megtekinthetők. Debreczen, augusztus 8. 1878.

Laky Lajos,

egyházi tanácsos mint az árverelő küldöttség elnöke.

(286.)

Zártajánlati hirdetmény.

A Sallay testvérek esődválasztmányáa a kösülyzegei 144. sz. tjkönyvben foglalt a esődtömeg tulajdonához tartozó 8 nyilas tanyaföld tulajdonjogát zártajánlat mellett kívánván a legtöbbet ígéro vevő tulajdonába átbocsítani: az ajánlatra pályázókat ezennel azon szives kéressel hívom fel, hogy e részbeni zártajánlatokat 500 frt bánatpénzzel együtt legkésőbb f. évi augusztus hó 15-éig alólirott esődtömeggondnokhoz juttatni sziveskedjenek; megjegyezvén, hogy e zártajánlat árverés esetében is mint köztelazó ígéro fog tekinteteni s a legtöbbet ígéro ajánlattevő mint vevő fél fog tekinteteni, a esődválasztmány a jóváhagyást minden tekintetben magának tartván fen. — A mellözött feltételek és bánatpénz azért az árverés jogerőre emelkedése után az illeto jogosítottaknak személy szerint át fog adatni. Kelt Debreczen, 1878 julius hó 23-án.

Báthory Sándor, esődtömeggondnok.

(280.)

Elsinger M. J. és fiai Bécs, Neubau, Zollergasse 2. eső köpönyeit, kocsitakaró ponyvát, ágybetétet, sátorkelemit.

ELISMERO NYILATKOZAT.

Alólírott egylet nevében örömmel hozatik tudomásra azon nagy meglepődés, melyet debreczeni lakos

Gáll Ferencz kocsigyártó

készített gyászokcsijával városi lakosaink körében okozott; a jelzett kocsis a legszebb s legfényesebb kiállításban készítettet, s a felhasznált anyagok kitűnő jósággal bizonyítanak, ugy hogy a vidéken páratlanul mondható, s készítője elvitatáhatlanul beigazolta a mennyiben, vidékünkön már számos különböző kocsija kitűnőnek bizonyult, s mindenféle kocsis nála Debreczenben bármikor készen kapható, s bármily e szakba vágó munka legpontosabban kiszolgáltatik, mivel mint meggyőződöttünk van benne képesség, művész alkoto erő, kellő kitarási buzgalom; s így ha illő pártfogásban részesíttetik a hazánknak igen derék polgárává képezheti ki magát, miért is őt mint minden tekintetben értelmes s jó érzelmű iparos a nagybecsű közönség pártfogásába csakis ajánlani vagyunk bátorok.

Vásári időben kocsis gyártmányait lakásán, kisvárad-utca 2099. sz. a. megtekinthetni.

A h-dorogi temetkezési egylet nevében:

Nagy Miklós, Magyar Antal.

városi polgármester. (281.)

HIRDETÉS.

A nagyérdemű helybeli és vidéki gazdálkodó egyéneknek figyelmébe ajánlom

1-ső osztályu gépszijakat a legkitűnőbbek, tetszés szerinti szélességben

VARRÓ és KÖTŐ SZIJAKAT TIMSÓS BÖRBŐL. Dohány zsinegeket.

Egyszersmind ajánlom jól berendezett POKRÓCZ ÜZLETET legmérésékeltbb árak mellett.

Mély tisztelettel

Mayer Ferencz,

Piazz-tér 1585. „Bika“ vendéglő mellett.

Bikfaszén nagy és kis mennyiségben kapható.

Értesítés.

Tisztelettel tudomására juttatom a t. cz. közönségnek, hogy kavéméresemet kisvárad-utczán a Péter házánál ujonnan megnyitottam.

Régi firma: T o n c s i.

(283)

Eladó

a Hegyessen uyolcz nyilas tanya föld eladó vagy haszonbérbe kiadó, értekezetheti a tulajdonossal kadas-utca 1844-dik szám alatt.

(282.)

Debrecen, 1878. nyomott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.

Előfizetés. Helyben es po. Egy évre 10 frt - kr. 2. Fél évre 5 - - - - - Előfizetés plus a minden VECSEY-HÁZ FŐL. négy bérmert. Előfizetben TELEGI K. LAJOS kinyitokendésedés a. Kézfótt a p... .

Debb. Addig addig szép dolgokat odéfenn, hogy látjuk, miszerint nyak ruba. Elég okot adott kodásra eddig is azon a hivatalos jelentésben ismervé, hogy az „össz s hogy „a felkelők sok sebesülést vesztett a miénk vesztéséért meretes muszkaformárr találtak „egy elesett sult.“

Már kérem igen kell annak lennie, a ké véres lütközében, a ké nagyon sokat veszít, semmit sem vesztett tudjuk, hogy itt az fedezett állásban van szertint orozva támadja kásra.

Vagy annak a h volna legalább annyit festené olyan tulságos fél vesztéséget, s ne gyon katonáink retten gát, akkor nem szolgál féle gyanunak, de így nagyon kiltszik a kó A hivatalos jelent mit hinni, az a ki azt hogy a magyar ember „muszáj“ azt hinni a reau kifundál.

Hanem nemcsak számításból tünk ki ság, legjobban megm mény, hogy nagy tit budai katonai körhá teltek sebesü ket éjjel szoktak a gőzhajón, részint vas Hát hiszen ha ol van Boszniában, hon temérdek szerencsétlen

Nem lehet itt szani édes tábornok u tona nem adja olya kő gőnyet ba viszik, meghal, va el, de helyet megállí van, véres és borzal tarcz, melynek előide szuló keze előbb utó

Még midőn e so zonyosítottunk meg, h hir, mely egy egész ről terjedt el, nem csakugyan megtagadt séget, és ha igen, cs tek-e?

Hogy azok megí vér gyilkolástól — m borzalom első belat követtek el, az is me bizonyos, hogy békés nines megegyedve a halálra szóló cikkeit feltevé, — de meg n meg van, — a nagy állítható osztrák had Ebből tehát kettő bizé itt formális háboru fo

A „DEBRECZEN

A SZEREN

Regény az Irta: Zombc 32. foly. — Kemény szavak. Ah de én nem akarok lenni. Az övé, s lesz, es vemben minden érzéme gondolat! Vessen meg k kühöz valaha hitelen akarak lenni maradni a ne, ha mindenki a szeré mellé állana... igen én vágyom, fel a meddig a tás szárnya elhatolni bír meg akarom hódítani, s összekötéseim biztattat összeroskadok. Még ekk sulya ösznyom, öszszu mint lennék éleledeit, i emel az öntudat, hogy v küdelemre a sorsot! — Ön beteg! szől fájdalom, fájdalom nem mint a kegyetlen való.